

U P U T S T V O

o obavezi blagovremenog i tačnog podnošenja prijave kao i drugih podataka vezanih za iskazano stanje u prijavama

Ovim uputstvom su navedene najznačajnije zakonske odredbe koje regulišu obavezu podnošenja PDV prijave i rokove za podnošenje iste, kao i obavezu ispravnog popunjavanja podataka u PDV prijavi, kao i prekršajne odredbe odnosno sankcije zbog postupanja koje je suprotno važećim zakonskim aktima iz oblasti popunjavanja i podnošenja PDV prijave.

Svako lice koje je upisano u Jedinostvenom registar obveznika indirektnih poreza dužno je podnositi blagovremeno i ispravno popunjenje poreske prijave do dana donošenja rješenja kojim se obveznik briše iz Jedinostvenog registra obveznika indirektnih poreza ili mu se oduzima ID broj, bilo po službenoj dužnosti ili po zahtjevu.

Obaveza podnošenja i tačnog popunjavanja podataka u poljima PDV prijave

Poreski period za koji se obračunava PDV je jedan kalendarski mjesec, a poreski obveznik je dužan obračunati PDV za odgovarajući poreski period na osnovu ukupnog prometa dobara ili usluga iskazanih u fakturama u tom poreskom periodu što je određeno odredbama članova 38. i 39. Zakona o porezu na dodatu vrijednost. Dužnost poreskog obveznika je da svoju PDV obavezu obračunatu za određeni poreski period navede u mjesečnoj PDV prijavi i podnese je UIO do 10. u mjesecu po isteku poreskog perioda i to bez obzira na to da li je obavezan platiti PDV u periodu za koji je prijava podnesena. Prijava za PDV sadrži sve neophodne podatke za obračunavanje poreske obaveze obveznika.

Odredbama člana 78. Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni glasnik BiH" broj: 93/05, 21/06, 60/06, 6/07, 100/07, 35/08, 65/10, 85/17) propisano je, između ostalog, da se prijava za PDV podnosi na jedinstvenom obrascu prijave za PDV (Obrazac P PDV) koji je zajedno sa Uputstvom za popunjavanje PDV prijave sastavni dio Pravilnika. U Službenom glasniku BiH broj: 85/17 objavljeno je Uputstvo o registraciji korisnika elektronskih usluga UIO, koje je doneseno u svrhu provođenja odredbi prethodno navedenog Pravilnika, a kojim je propisana dužnost poreskih obveznika da PDV prijavu dostavljaju UIO isključivo elektronskim putem od poreskog perioda januar 2019. godine. Uputstvom o elektronskom podnošenju prijave samooporezivanja („Službenom glasnik BiH“, broj: 04/18) (u daljem tekstu: Uputstvo) propisan je način i postupak podnošenja PDV prijave. Članom 5. stav (6) navedenog Uputstva je propisano da se E-prijava samooporezivanja smatra blagovremenom ako je, prema podacima evidentiranim u bazi podataka e-portala, podnesena u propisanom roku, dok je u članu 7. stav (1) propisano da se PDV prijava smatra podnesenom, kada je evidentirana u bazi podataka e-portala. Iz navedenih odredbi Uputstva proizlazi da se PDV prijava smatra blagovremeno podnesenom, kada je evidentirana u bazi podataka e-portala. Dalje je potrebno napomenuti da je u stavu (2) člana 7. propisano da UIO primarnom ili sekundarnom korisniku za obveznika, elektronskim putem, dostavlja obavještenje o prijemu PDV prijave sa podacima o vremenu evidentiranja e-prijave samooporezivanja u bazi podataka e-portala. Naprijed navedeni članovi Uputstva propisuju da

poreski obveznici ispravno i blagovremeno podnesu PDV prijavu, te da o istom dobijaju obavještenje da li je postupak unošenja PDV prijave pravilno urađen, na koji se način omogućuje provjera samog obveznika da li je PDV prijava pravilno i blagovremeno podnesena, a što je navedeno u članu 9. stav (2) Uputstva gdje je propisano obveznik ima pravo da bude upoznat sa statusom podnošenja e-prijava samooporezivanja. Članom 10. Uputstva u stavu (1) je propisano da je UIO obavezna da primarnom i/ili sekundarnom korisniku za obveznika potvrdi prijem e-prijave samooporezivanja, dok je u stavu (2) propisano da je UIO obavezna da elektronskim putem primarnog i/ili sekundarnog korisnika za obveznika obavjesti o nemogućnosti učitavanja podataka sadržanih u e-prijavi samooporezivanja. Navedenim odredbama Uputstva je propisan način podnošenja e-prijave samooporezivanja, način provjere pravilnog unošenja i evidentiranja, kao i obaveze UIO prema obveznicima u pogledu podnošenja e-prijave samooporezivanja.

Zakonom o postupku indirektnog oporezivanja („Službeni glasnik BiH“ broj: 89/05 i 100/13) uređen je postupak utvrđivanja, naplate i kontrole indirektnih poreza i poreski prekršaji. Odredbama člana 63. ovog Zakona određeno je da se podaci i činjenice, navedeni u prijavi samooporezivanja, ispravama, obavještenjima i bilo kojim drugim dokumentima koje podnese lice koje ima obavezu poštovanja propisa iz oblasti indirektnih poreza, smatraju istinitim prijavama obveznika te da se mogu ispravljati samo dokazivanjem suprotnog.

Odredbama člana 56. stav 1. Zakona o porezu na dodatu vrijednost (“Službeni glasnik BiH” broj: 09/05, 35/05, 100/08 i 33/17) propisana je dužnost poreskih obveznika da vode knjige sa dovoljno podataka koji će omogućiti urednu primjenu PDV-a, uključujući i obračunavanje obaveze PDV-a za svaki period PDV-a i inspekciju od strane UIO, dok je u stavu 2. istog člana propisano da se navedene knjige vode u skladu sa propisima o računovodstvu. Članom 120. Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost definisana su načela za vođenje knjigovodstva.

Članom 57. stav (1) Zakona o postupku indirektnog oporezivanja je propisano da je razrez indirektnih poreza unošenje poreske obaveze poreskog obveznika za zakonom određeni poreski periodu evidencije UIO. U stavu (2) tačka c) istog člana je propisano, u slučaju nepodnošenja poreske prijave od strane poreskog obveznika, razrez poreske obaveze će se vršiti na osnovu poreske prijave i ostalih poreskih dokumenata koje UIO donosi u ime poreskog obveznika, a koji se automatski proizvode u elektronskim sistemima UIO. Postupanje u slučaju nepodnošenja poreske prijave je regulisan i članom 10. Uputstva o načinu postupanja sa prijavama za porez na dodatu vrijednost i prijavama akcize i razrezom poreza po službenoj dužnosti (“Službeni glasnik BiH” broj: 27/19), kao i članom 8. Uputstva o elektronskom podnošenju prijave samooporezivanja.

Posljedice u slučaju nepodnošenja i netačnog popunjavanja podataka u poljima PDV prijave

Plaćanje PDV-a je obaveza svih poreskih obveznika, a preduslov za blagovremeno i tačno ispunjavanje ove zakonske obaveze je pravilno popunjena i podnesena PDV prijava.

Članom 67. Zakona o porezu na dodatu vrijednost su propisani prekršaji i novčane kazne u slučaju neispunjavanja obaveza u pogledu poreza na dodatu vrijednost, odnosno da svaki poreski obveznik koji činjenjem ili nečinjenjem napravi prekršaj podliježe novčanoj kazni za

učinjeni prekršaj. U stavu 1. tačka 4. ovog člana određeno je da će poreski obveznik biti novčano kažnjen u iznosu od 300 KM u slučaju kada ne podnese prijavu za PDV ili je ne podnese u propisanom roku, u skladu sa stavovima 1. do 4. člana 39. ovog Zakona, izuzev u slučaju kada je prijava negativna.

Tačno prijavljivanje i plaćanje obaveze po osnovu PDV su u direktnoj vezi sa prihodima i nose veliki značaj u prikupljanju prihoda. Pored toga, tačnim prijavljivanje i plaćanjem svojih obaveza poreski obveznici izbjegavaju mogućnost kršenja propisa, a samim tim i sankcija, koji za posljedicu imaju plaćanje kazne, a istovremeno u slučaju neplaćanje iste snose i druge posljedice koje se ogledaju u nemogućnosti ostvarenja nekih prava koji nisu u direktnoj vezi s indirektnim porezima.

Odredbama člana 44. Zakona o prekršajima BiH („Službeni glasnik BiH“ broj: 41/07 i 18/12) definisano je da su novčane kazne za prekršaje iz oblasti indirektnih poreza koji su propisani zakonima i drugim propisima Bosne i Hercegovine, prihod Jedinstvenog računa za koji je odgovorna Uprava za indirektno oporezivanje. Članom 41. Zakona o prekršajima BiH („Službeni glasnik BiH“ broj 41/07 i 18/12) je propisano koje su posljedice upisa kazne u Registar novčanih kazni i to dok se ne plate sve novčane kazne i troškovi koji su evidentirani u Registru novčanih kazni, kažnjenom se neće dozvoliti:

- a) registracija ili produženje važenja registracije motornog vozila;
- b) izdavanje ili produženje važenja vozačke dozvole;
- c) učešće na javnom tenderu;
- d) promjena registracije pravnog lica ili registracije samostalne zanatske djelatnosti.